

Nr 31.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till djupborrning efter salt och olja m. m. vid Höllviken i Skåne; given Stockholms slott den 19 januari 1945.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Bertil Ohlin.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 januari 1945.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, SKÖLD, QUENSEL, BERGQUIST, DOMÖ, GJÖRES, EWERLÖF, RUBBESTAD, OHLIN, ERLANDER, DANIELSON, ANDRÉN.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och folkhushållningsdepartementen anför chefen för handelsdepartementet, statsrådet Ohlin:

I syfte att utröna huruvida utsikter finnes att genom djupundersökningar i sydvästra Skånes krito-område påträffa salter, olja eller gas anvisade riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda förslag, för geologisk-geofysisk undersökning av sagda område för budgetåren 1938/39—1940/41 under tionde huvudtiteln reservationsanslag å tillhoppa 525 000 kronor.

Sedan denna undersökning slutförts, anvisade riksdagen (prop. nr 52 och r. skr. nr 136 för år 1941 samt prop. nr 159 och r. skr. nr 204 för år 1942) till djupborrning efter salt och olja m. m. vid Höllviken i Skåne under ti-

onde huvudtiteln *dels* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 ett reservationsanslag av 410 000 kronor, *dels ock* å riksstaten för budgetåret 1942/43 ett dylikt anslag av 770 000 kronor. Genom beslut den 9 april 1941 respektive den 22 maj 1942 ställde Kungl. Maj:t förenämnda båda anslag till Sveriges geologiska undersöknings förfogande att av ämbetsverket disponeras i huvudsaklig överensstämmelse med av ämbetsverket i de skrivelser, som lågo till grund för propositionerna i ämnet, angivna planer angående ifrågavarande arbetens bedrivande, avseende utförande av ett borrhål in- till 2 200 meters djup, sedermera benämnt Höllviken nr 1.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 19 maj 1943 anförde ämbetsverket där- efter bland annat följande.

Enligt nyssnämnda planer hade avsikten varit att verkställa borrhning till ett djup av omkring 2 000 meter. Då borrhningen den 15 februari 1943 nått 1 415,8 meters djup, hade den emellertid på grund av tekniska svårigheter avbrutits. Dess vidareförande beräknades bliva möjligt endast efter omfattande åtgärder och med mycket ringa utsikt att nå ett sådant djup, som kunde förväntas giva några nya upplysningar av väsentligt värde. Under borrhningen hade påträffats saltvatten, som visat sig per liter innehålla cirka 80 gram koksalt (natriumklorid), cirka 40 gram kalciumklorid och cirka 5 gram magnesiumklorid. Statens industrikommission hade i ett vid ämbets- verkets skrivelse fogat, på begäran av ämbetsverket avgivet yttrande uttalat den uppfattningen, att utvinnande enbart av salterna i den form de före- komma i borrhålslösningen icke vore av nämnvärt intresse ur försörjnings- eller andra industriella synpunkter men att, under förutsättning att salt- vattnet förefunnnes i tillräckliga kvantiteter, frågan om dess tillgodogörande skulle få en helt annan betydelse, därest en sodafabrikation kunde komma till stånd med det i vattnet ingående koksaltet såsom utgångsmaterial. Den åtgärd, som enligt ämbetsverkets mening främst borde komma i fråga i och för närmare belysning av saltvattenförekomstens omfattning, vore utfö- randet av ett nytt borrhål med ett djup av cirka 1 400 meter å annan plats än det dittills drivna hålet, varvid di- mensionen borde tilltagas så, att det nya hålet jämväl kunde fungera såsom produktionshål för uppfordring av saltvatten i industriell skala (cirka 50 ku- bikmeter per timme). Enligt ämbetsverkets beräkningar vore den förelig- gande behållningen — 595 000 kronor — på det för ifrågavarande borrhnings- arbete anvisade reservationsanslaget tillräcklig för ett dylikt ändamål, så framt ej svårigheter av fullständigt oförutsebar karaktär skulle möta.

Under föreliggande förhållanden syntes det ämbetsverket uppenbart, att syftmålet med anslaget bäst tjänades genom att de disponibla medlen an- vändes för ett dylikt kombinerat undersöknings- och produktionshål inom saltvattnets sannolika utbredningsområde och att det dittills utförda borrh- hålet icke, i varje fall ej för det dåvarande, vidarefördes, varemot arrende- randet av marken vid borrhplatsen borde tillsvidare fortgå. Det nya borrhålet borde ligga inom två å tre kilometers avstånd från det redan utförda.

På grund av vad sålunda anfördes hemställde ämbetsverket om bemyndi- gande att disponera då ej förbrukade medel av ifrågavarande anslag på så- dant sätt, att nytt borrhål upptoges enligt en i skrivelsen angiven plan. Se- dan kommerskollegium i ett den 17 juni 1943 över berörda framställning avgivet utlåtande förklarar, att kollegium med hänsyn till landets försörj-

ningsläge ansåge sig icke böra göra någon erinran mot framställningen, biföll Kungl. Maj:t enligt beslut den 30 juni 1943 densamma.

I skrivelse den 7 december 1944 har *Sveriges geologiska undersökning* — under erinran om vad förut anförts beträffande dispositionen av förenämnda reservationsanslag — hemställt om anvisande för budgetåret 1945/46 av ett reservationsanslag av 784 000 kronor för fortsatt borrning av det nya borrhålet, benämnt Höllviken nr 2. Ämbetsverket anför till stöd härför i huvudsak följande.

Borrningen av det nya borrhålet, Höllviken nr 2, vilket placerades intill Falsterbokanalen på cirka 2,5 kilometers avstånd från det första hålet, avsågs endast att gå ned till den saltvattenförande cenomansandstenens djup. Borrningen från juli 1943 till mars 1944 nådde cenomansandstenens överyta på cirka 1 190 meters djup, hålets totaldjup blev 1 201 meter. Sandstenen visade riklig vattenföring med alldeles samma salthalter som konstaterats i borrhålet nr 1. Nya analyser visade även, att en icke oväsentlig halt av brom föreligger, vilken torde kunna erhållas såsom biprodukt vid eventuell saltframställning, något som för övrigt även gäller halten av magnesia, m. m. Provpumpning bedrevs under maj 1944 kontinuerligt med ett utbyte av 56 kubikmeter vatten pr timme. Geologiska skäl tala för att saltvattentillgången har en mycket stor utsträckning.

Genom påvisandet av denna saltvattentillgång, som synes ingiva förhoppningar om ett ekonomiskt utnyttjande, kan ämbetsverkets syfte med arbetena i sydvästra Skåne i viss mån anses uppfyllt i vad som avsett uppdragandet av en inhemsk tillgång på råvara för saltframställning. Klart är emellertid, att en svensk saltindustri skulle arbeta under gynnsammare ekonomiska förhållanden, om den kunde utgå ifrån en naturlig saltlösning med ännu högre salthalter, eller ifrån en lösning framställd genom utlakning av fasta saltlager. Det enda arbete för eftersökande av dylika tillgångar, som ämbetsverket finner för närvarande motiverat, är fortsatt borrning genom kritlagren för att nedgå så djupt som möjligt i deras underlag. Visserligen äro utsikterna att över huvud taget träffa saltvatten icke större på dylika djup, men om sådant vatten träffas längre ned, så är det sannolikt att det är av bättre kvalitet än högre upp, i det att dess salthalt är högre. Det är vidare ingalunda osannolikt att de avlagringar, som uppträda under kritlagren, innehålla salt i utlakbar form. Vad slutligen beträffar frågan om olja, så torde genom en dylik djupborrning möjligheterna för fynd inom Skånes berggrund komma att bli mera effektivt belysta än genom någon annan åtgärd till jämförlig kostnad.

Frågan om ett dylikt till cirka 2 000 meter eller mera neddrivet djupborrhål i sydvästra Skåne berördes av ämbetsverket första gången i ett remissyttrande år 1900 och har sedan återkommit, senast i borrhningsplanen av år 1942, då statsmakterna i princip godkände ett dylikt mål. Den sedermera företagna avvikelserna från denna plan sammanhängde med ett mera omedelbart produktionssyfte. Ämbetsverket måste därför giva uttryck åt den uppfattningen, att önskemålet om ett verkligt djupborrhål kvarstår trots det positiva resultat, som de hittills utförda borrhningarna ha givit.

Vad beträffar genomförandet av en dylik borrning så skulle mycken kostnad inbesparas och tid vinnas, om man kunde utföra arbetet såsom en fortsättning av det redan borrhade hålet Höllviken nr 2. Med hänsyn till detta borrhålls dimensioner och de erfarenheter, som vunnits genom de båda tidigare borrhningarna, synas de svårigheter, vilka mötte på större djup i borrhål nr 1, icke behöva befaras förhindra vidare borrning i borrhål nr 2. För fortsättning av borrhålet nr 2 kräves emellertid, att saltvattentillflödet avstänges

från borrhålet. Beträffande möjligheten att efter en dylik åtgärd åter få tillgång till saltvattnet för produktionspumpning har Svenska diamanbergborrnings aktiebolaget, som utfört de hittills företagna borrhningarna vid Höllviken, anfört följande. »Skulle Sveriges geologiska undersökning efter det att borrhningen avslutats önska återvinna saltvattnet från cirka 1 200 meters djup, anse vi utsikterna vara goda för att detta skall lyckas antingen genom att rören avgångas omedelbart under saltvatteninloppet eller också avskäras vid nämnda djup. Någon garanti härför kunna vi dock icke lämna.» Då sålunda jämförelsevis goda utsikter finnas för att borrhål nr 2 skall kunna användas för saltvattenproduktion även om det skulle borras vidare till större djup utan att därmed någon ännu värdefullare tillgång påträffades, och fortsatt borrhning icke synes behöva störa eventuella åtgärder för ett snart utnyttjande av den redan påvisade saltvattentillgången, har ämbetsverket i sina följande beräkningar utgått från, att den föreslagna borrhningen skall utföras såsom fortsättning av borrhålet Höllviken nr 2. På detta sätt skulle, om borrhålet åter kan göras användbart för saltvattenuppföring, sparas en summa av cirka 300 000 kronor. Skulle däremot, mot förmodan, saltvattentillgången icke åter kunna göras tillgänglig, så tillkommer samma kostnad för ett nytt produktionshål, vilken kostnad rimligen synes böra påläggas saltutvinningen. Med hänsyn till att borrhålen utgöra endast en relativt ringa del av totalkostnaden för saltproduktionen synes denna risk, som ju icke bedömes såsom särskilt stor, icke böra få hindra det försök till en högst betydande besparing som ligger i utnyttjandet av borrhål nr 2 för fortsatt borrhning.

I fråga om kostnaderna för en fortsatt borrhning anför ämbetsverket följande.

Vid beräkning av kostnaderna har ämbetsverket såsom mål för borrhningen satt det djup, som anses kunna nås i gynnsammaste fall, nämligen 2 200 meter under jordytan. Då det emellertid är synnerligen ovisst, huruvida borrhningen kan fortsättas så långt och kostnaderna för den sista sträckan äro svåra att nu beräkna, har den närmare specificerade beräkningen utförts endast för borrhning från hålets nuvarande botten (cirka 1 200 meter) till 2 000 meter, medan för sträckan 2 000—2 200 meter upptagits en i samråd med Svenska diamanbergborrnings aktiebolaget uppskattad klumpsumma för borrhningsarbete och beklädnadsrör.

Medelsbehovet beräknas som följer:

Kärnborrhning från 1 200 till 2 000 meters djup, enligt anbud	
från Svenska diamanbergborrnings aktiebolaget	kronor 400 000
Beklädnadsrör (1 250 meter à 42: — och 1 800 meter à 36: —)	» 117 300
Cementeringar, provtagningar, extra borrhpersonal, frakter	
m. m.	» 30 500
Geologisk övervakning och löpande kemiska analyser	» 22 000
Bearbetning av material från borrhningen	» 25 000
Kontor, administration, bostadshyra för borrhpersonal	» 12 000
Elektrisk kraft, olja, cement, m. m.	» 25 000
Provpumpningar	» 10 000
Rese- och traktamentsersättningar	» 10 000
Oförutsedda utgifter	» 50 200
Borrhning från 2 000 till 2 200 meter, inklusive beklädnadsrör m. m.	» 200 000
	<hr/>
	Summa kronor 902 000.

Av hittills för djupborrningar efter salt och olja i Skåne anvisade medel återstå för närvarande oförbrukade cirka 158 000 kronor. Härav beräknas för provpumpningar m. fl. arbeten i samband med statens industrikommissions utredningar om saltvattentillgångens tillgodogörande ävensom för fortsatt bearbetning av de hittills utförda borrhningarnas geologiska resultat m. m. åtgå 40 000 kronor, varför den summa, som kan disponeras för fortsatt borrhning, reduceras till 118 000 kronor. Det ytterligare anslag, som kräves för genomförande av det här förordade borrhningsprogrammet, inklusive borrhning till 2 200 meters djup, uppgår sålunda till (902 000 — 118 000 =) 784 000 kronor.

I ett den 18 december 1944 över framställningen avgivet utlåtande har *kommerskollegium*, som samrått med statens industrikommission, anfört, att kollegium funne de upplysningar, som genom det nya borrhålets avsedda fördjupning skulle erhållas, vara av värde för bedömande av såväl saltförekomstens beskaffenhet och ekonomiska betydelse som möjligheterna att finna olja, vilket senare vore ett av huvudsyftena vid borrhningarnas planläggande och som hittills icke blivit i erforderlig grad belyst. Kollegium ansåge sig därför böra förorda bifall till framställningen.

Med skrivelse den 6 december 1944 har *statens industrikommission* — under förmälan att kommissionen till utredning upptagit frågan om industriellt utnyttjande av saltfyndigheten vid Höllviken samt att för nämnda utredning tillkallats särskilda sakkunniga — till Kungl. Maj:t överlämnat en över utredningens hittillsvarande resultat upprättad promemoria angående de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för utvinning ur berörda fyndighet av i första hand koksalt och vägsalt. Såsom en sammanfattning av innehållet i promemorian har kommissionen anfört bland annat följande.

Vid fullt utnyttjande under kontinuerlig drift av ett borrhål med största antagbara pumpkapacitet — 75 m³ per timme — synes kunna utvinnas ca 36 000 ton koksalt och ca 31 000 ton vägsalt per år. Intet tekniskt hinder synes möta att samtidigt och med nu nämnda kapacitet utnyttja ett flertal borrhål, varvid motsvarande större kvantiteter salter kunna produceras. Den tid, varunder varje borrhål kan utnyttjas på här nämnt sätt, har av Sveriges geologiska undersökning på vissa grunder antagits icke understiga 2 år. Som biprodukter vid utvinningen torde såväl magnesium som brom vara av intresse, medan däremot fyndigheten med avseende på kalialter torde vara av alltför liten storleksordning. Av brom synes kunna erhållas ca 75 ton per hål och år, medan magnesiumhalten i borrhålslösningen motsvarar ca 650 ton bränd magnesit per hål och år. Till jämförelse med här nämnda siffror må anföras, att landets förbrukning efter kriget av nämnda varuslag torde kunna antagas bliva, av koksalt ca 200 000 ton per år, av vägsalt ca 90 000 ton per år och av brom mindre än 5 ton per år, medan importen av magnesit och därav tillverkat magnesittegel åren före kriget uppgick till ca 10 000 ton per år.

Utvinningen av här nämnda ämnen ur borrhålslösningen skulle enligt utredningen icke bliva förenad med alltför stora tekniska svårigheter; en försöksanläggning har sålunda för utredningens räkning med gott resultat varit i drift hos Svenska sockerfabriks aktiebolaget i Arlov. En väsentlig faktor vid saltfyndighetens utnyttjande komme emellertid bränsleförbrukningen att utgöra, i det att verkställda kalkyler tyda på en kolförbrukning av över 1/2 kg kol per kg utvunna salter. Beräknad på enbart det utvunna koksaltet

skulle förbrukningen bli drygt 1 kg kol per kg koksalt. Ur beredskaps-synpunkt förefaller denna höga bränsleförbrukning mycket otillfredsställande, särskilt som det såväl ur lagrings- som kostnadssynpunkt måste anses fördelaktigare att lagra salt än stenkol. Kommissionen vill emellertid i denna fråga hänvisa till vad i promemorian säges om möjligheten att tillämpa nya, under senare år framkomna värmetekniska principer, vilka bygga på insättande av elektrisk energi i en mängd motsvarande i runt tal 0,75 kilowatt-timme per inbesparat kg kol. Enligt vad kommissionen erfarit har i Schweiz under kriget uppförts tvenne saltfabriker med tillämpande av nu nämnda nya metoder.

Det ekonomiska resultatet vid saltfyndighetens utnyttjande synes bli helt beroende av den storlek, som utvinningsanläggningen från början erhåller, och av tidpunkten för dess uppförande och drift. I promemorian föreligga tekniska data och personalplaner samt anläggnings- och driftskalkyler för ett stort antal olika alternativ, varvid det framkomna koksaltpriset baserats bl. a. på försäljning till visst fixerat pris av hela den producerade kvantiteten vägsalt. Kalkylerna ha givit vid handen, att, vid full förräntning av anläggningskostnaderna och vid sedvanlig amortering, ett på hemmamarknaden konkurrenskraftigt saltpris under nyssnämnda förutsättning kan erhållas vid en anläggning om minst 3 stycken till 85 % utnyttjade borrhål, därest anläggnings- och driftskostnaden håller sig på fredsmässig nivå. Skulle anläggningen byggas till krigstidspriser men komma att drivas till fredstidspriser, synes en anläggning om 4 fullt utnyttjade borrhål vara erforderlig.

Då bränslefrågan synes vara av avgörande betydelse för utvinningsgenomförande, är slutligen, som i promemorian också framhålls, möjligheten att vid fortsatt djupborrning påträffa starkare saltlösningar eller t. o. m. fast salt av det allra största intresse. Sålunda skulle, enligt vad som kan utläsas ur promemorians sammanställning av medelkostnader per ton salter, en fördubbling av borrhålls lösningens saltinnehåll motivera borrning till 3- à 4-dubblad kostnad.

Beträffande bränslefrågan framgår av promemorian, att bränslekostnaden utgör den största utgiftsposten vid den ifrågasatta saltframställningen. I promemorian framhålls vidare härom, att medan bränslekostnaden, som vid ett kolpris av 30 kronor per ton cif Höllviken beräknades till omkring 17 kronor per ton utvunna salter, uppginge till minst $\frac{1}{3}$ av saltkostnaden, så inginge borrhållskostnaden med endast 4 à 5 procent i saltkostnaden. Då bränslekostnaden inom vissa gränser kunde antagas minska i direkt proportion mot tilltagande styrka hos saltlösningen, gäve nyssnämnda förhållande enligt promemorian anledning till vissa slutsatser. Skulle exempelvis vid en borrning till större djup och för 3-dubblad borrhållskostnad påträffas en lösning med dubbelt så stor salthalt som den nu utvunna, skulle vid saltutvinningen ernås en bränslevinst av cirka 8 kronor per ton mot en kostnadsökning för borrningen av cirka 4 kronor 50 öre.

Med anledning av vad sålunda i industrikommissionens skrivelse och i promemorian anförts har kommissionen föreslagit, att Sveriges geologiska undersökning bemyndigades fortsätta djupborrningsarbetet vid Höllviken till cirka 2 000 meters djup och att erforderliga medel anvisades härför. Enligt kommissionens mening borde vid den fortsatta borrningen det senast upptagna borrhålet utnyttjas. Med hänsyn till betydelsen av att erfarenheter från

andra liknande anläggningar inhämtades, hemställde kommissionen härutöver om bemyndigande att hos utländska sakkunniga inhämta upplysningar rörande moderna metoder för indunstning av salt samt därmed sammanhängande förhållanden.

Sistnämnda hemställan har av Kungl. Maj:t på chefens för folkhushållningsdepartementet föredragning bifallits genom beslut den 22 december 1944.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår måste på grund av tekniska svårigheter borrhningen av borrhålet Höllviken nr 1 avbrytas vid ett djup av 1 416 meter. Under borrhningen hade påvisats en betydande förekomst av saltvatten, vars salthalter voro sådana att ett ekonomiskt utnyttjande syntes kunna komma i fråga. Då borrhålets dimensioner emellertid icke medgävo en fullständig undersökning av saltvattentillgången, föreslog Sveriges geologiska undersökning utförande av ett nytt borrhål med ett djup av cirka 1 400 meter, avsett att närmare belysa omfattningen av den genom borrhålet Höllviken nr 1 påvisade saltvattenförekomsten och att kunna fungera såsom produktionshål för uppfordring av saltvatten i industriell skala. Borrhningen av det nya borrhålet, Höllviken nr 2, till vilken Kungl. Maj:t den 30 juni 1943 lämnade sitt tillstånd, påbörjades i juli 1943 men avbröts vid ett djup av 1 201 meter på grund av att syftet med borrhningen nåtts genom påvisandet på nämnda djup av en saltvattentillgång tillräcklig för industriell produktion. Den nu föreslagna fortsatta borrhningen av sistnämnda borrhål intill ett djup av 2 200 meter avser i första hand ett eftersökande på större djup av en saltvattentillgång med högre salthalt eller av fasta saltavlagringar för utlakning. Borrhningskostnaderna beräknas av Sveriges geologiska undersökning till högst 902 000 kronor. Då emellertid av tidigare anvisat anslag återstår ett belopp av 118 000 kronor, som kan disponeras för fortsatt borrhning, har ämbetsverket begränsat sitt anslagsäskande till 784 000 kronor.

Betydelsen ur försörjningssynpunkt av ett industriellt utnyttjande av den påträffade saltfyndigheten torde i nuvarande läge icke behöva understrykas. Frågan om ett sådant utnyttjande har också till prövning upptagits av statens industrikommission, som därvid låtit upprätta preliminära och alternativa planer för en på fyndigheten baserad industrianläggning samt kalkyler rörande anläggnings- och driftskostnaderna jämte det ekonomiska resultatet av driften enligt de olika alternativen. Emellertid läres ytterligare utredning om saltutvinningens tekniska och ekonomiska förutsättningar böra verkställas. Enligt vad som framgår av den av industrikommissionen överlämnade promemorian har också kommissionen för avsikt att avvakta de tekniska resultaten av bland annat nu pågående försöksindunstning, innan ytterligare förslag i ämnet framlägges. Vad härefter de ekonomiska förutsättningarna beträffar, framhåller såväl kommissionen som Sveriges geologiska undersökning, att en svensk saltindustri givetvis skulle arbeta under gynnsammare ekonomiska förhållanden, därest den kunde utgå från en saltlösning med högre salthalt eller från en lösning framställd genom utlakning av fasta salt-

*Departements-
chefen.*

lager. I detta hänseende framgår av förenämnda promemoria, att en fördubbling av borrhålslösningens saltinnehåll skulle sänka bränsleåtgången och bränslekostnaden vid en saltutvinning med nära 50 procent samt motivera borrhning till 3 å 4-dubblad kostnad. Den fördel ur ekonomisk och vid en förlängd kris även ur folkförsörjningens synpunkt, som för en saltproduktion i industriell skala skulle uppstå därest vid fortsatt borrhning en råvara med högre salthalt påträffas, är alltså högst väsentlig. Såsom Sveriges geologiska undersökning påpekar torde vidare möjligheterna att finna olja bli mera effektivt belysta genom fortsatt borrhning än genom någon annan åtgärd till jämförlig kostnad. Jag har därför — ehuru någon garanti icke finnes för att man på ett större djup skall påträffa en saltvattentillgång med högre salthalt, samt en fortsatt borrhning av borrhålet nr 2 kan komma att omöjliggöra vidare utvinning av saltvattentillgången från nämnda borrhål på det djup, som nu uppnåtts — efter samråd med chefen för folkhushållningsdepartementet ansett mig böra förorda att borrhningen fortsattes. I överensstämmelse härmed, och då det synts angeläget att fördjupningen av borrhålet nr 2 påbörjades snarast möjligt, har jag föreslagit Kungl. Maj:t, att den i Sveriges geologiska undersöknings skrivelse den 7 december 1944 omförmälda anslagsbehållningen å 118 000 kronor finge av ämbetsverket disponeras för fortsatt borrhning av nämnda hål. Förslaget har av Kungl. Maj:t bifallits genom beslut den 12 januari 1945. I enlighet med den ståndpunkt, som jag sålunda tidigare intagit, förordar jag nu bifall jämväl till Sveriges geologiska undersöknings framställning om ytterligare anslag för ändamålet. Mot de framlagda kostnadsberäkningarna har jag ingen erinran att göra. Anslaget, som torde få anvisas under tionde huvudtiteln på riksstaten för nästa budgetår, synes dock kunna avrundas nedåt till 780 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Djupborrning efter salt och olja m. m. vid Höllviken i Skåne* för budgetåret 1945/46 under tionde huvudtiteln anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 780 000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Folke Lyberg.